

Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı

A. Giriş

Avrupa Birliği (“AB”) tarafından, 2050 yılına kadar Avrupa’yı ilk iklim nötr kıta yapmayı amaçlayan bir büyüme stratejisi olarak Avrupa Yeşil Mutabakatı (“Mutabakat”) yayımlanmıştır. Bu kapsamda Avrupa Birliği, yatırımların sürdürülebilir faaliyetlere yönlendirilmesi amacıyla, çevresel açıdan sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin belirlenmesine yardımcı olacak “AB Taksonomisi” adı verilen bir sınıflandırma sistemi oluşturmuştur. AB Taksonomisi’nde çevresel açıdan sürdürülebilir ekonomik faaliyetler, “AB’nin iklim ve çevre hedeflerinden en az birine önemli katkı sağlayan, aynı zamanda bu hedeflerin hiçbirine önemli ölçüde zarar vermeyen ve minimum önlemleri karşılayan” faaliyetler olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, düşük karbonlu ekonomiye geçişi kolaylaştırmak ve AB taksonomisine uyum sağlamak amacıyla Türkiye, 2021 yılında Yeşil Mutabakat Eylem Planı’nı yayımlamıştır. Bu Plan, çevresel sürdürülebilirlik ve yeşil ekonomiye geçiş politikalarının Türkiye’de uygulanmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (“Bakanlık”) tarafından; sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin desteklenmesini sağlamak ve piyasada yeşile boyama uygulamalarının önüne geçilmesi ve yatırımların çevreye uyumunu teşvik etmek amacıyla Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı (“Taslak Yönetmelik”) hazırlanmıştır.

Taslak Yönetmelik, İklim Değişikliği Başkanlığı’nın (“Başkanlık”) resmi internet sitesinde kamuoyunun görüşüne sunulmuş olup Taslak Yönetmeliğe ve ilgili görüş formlarına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

B. Uyumlu Ekonomik Faaliyetler

Taslak Yönetmelik, ekonomik bir faaliyetin, sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir ekonomik faaliyet olarak nitelendirilebilmesi için AB Taksonomisi’ne uyumlu olarak, aşağıda yer alan kriterleri belirlemiş olup, bu kriterlerin birlikte sağlanması aranmıştır:

- Taslak Yönetmelik’te belirlenen çevresel hedeflerden en az birine önemli ölçüde katkı sağlamak,
- Başka hiçbir çevresel hedefe önemli zarar vermemek,
- Sosyal ve ekonomik hakların ihlal edilmemesini sağlamaya yönelik önlemlere uymak,
- Taslak Yönetmelik’te belirlenen teknik tarama kriterlerini sağlamak.

C. Çevresel Hedeflere Önemli Ölçüde Katkı Sağlanması

Taslak Yönetmelik kapsamında uyumlu bir ekonomik faaliyet olarak nitelendirilmesi için bir ekonomik faaliyetin; sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum sağlanması, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ile restorasyonuna ilişkin çevresel hedeflerden **en az birine** önemli ölçüde katkı sağlaması gerekir:

i) Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması: Bir ekonomik faaliyetin; tasarruf potansiyeli yüksek olan yenilikçi teknolojileri kullanması, yenilenebilir enerji üretmesi, kullanması, depolaması veya iletmesi, enerji verimliliğini artırması, temiz ya da sıfır emisyonlu ulaşımın desteklemesi, sürdürülebilir malzemelerin kullanımına geçmesi ve sera gazı emisyonlarında net azalma sağlayan teknolojilerin kullanımını artırması,

ii) **İklim Değişikliğine Uyum:** Mevcut ve gelecekte beklenen iklimin, ekonomik faaliyetler üzerindeki olumsuz etkilerini önemli ölçüde azaltan uyum çözümlerini içermesi ve bunun yanı sıra, iklimsel koşulların insan, doğa veya varlıklar üzerindeki olumsuz etki riskini önlemesi veya azaltması,

iii) **Su ve Deniz Kaynaklarının Sürdürülebilir Kullanımı ve Korunması:** Bir ekonomik faaliyetin; kentsel ve endüstriyel atık su deşarjlarının olumsuz etkilerinden çevreyi koruması, insanların temiz içme suyuna erişimini sağlayarak insan sağlığını koruması, kıyı ve geçiş suları dâhil yerüstü ve yeraltı su kaynakları ile deniz sularının mevcut durumlarını koruması iyileştirmesi ve kirlenmesinin önlenmesi, suyu yeniden kullanması ve mevcut su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını teşvik etmesi ve deniz ekosistem faaliyetlerinin sürdürülebilir kullanımını sağlaması,

iv) **Döngüsel Ekonomiye Geçiş:** Bir ekonomik faaliyetin; mevcut malzeme veya ürünlerin mümkün olduğunca uzun süre kullanılması, paylaşılması, kiralanması, yeniden kullanılması, onarılması ve geri dönüştürülmesi ile ürünlerin yaşam döngüsünün uzatılmasını hedefleyen üretim ve tüketim modeline geçilmesi,

v) **Kirliliğin Önlenmesi ve Kontrol Edilmesi:** Bir ekonomik faaliyetin, havaya, suya veya toprağa yayılan kirlетici emisyonları önlemesi veya azaltması, faaliyetin gerçekleştiği yerde hava, su veya toprak kalitesini iyileştirerek insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirmesi ya da kimyasalların üretim, kullanım ya da bertarafının insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkilerini önlemesi veya en aza indirmesi,

vi) **Biyçeşitliliğin ve Ekosistemlerin Korunması ve Restorasyonu:** Bir ekonomik faaliyetin; türleri ve ekosistemleri koruma altına alması veya bu ekosistemlerin bozulmasını önlemesi, sürdürülebilir arazi ve yönetimini

uygulaması ya da iyi tarım uygulamalarını desteklemesi ve sürdürülebilir orman yönetimini kullanması halinde, ilgili çevresel hedeflere önemli ölçüde katkı sağlamış sayılır.

D. Çevresel Hedeflere Önemli Zarar Vermeme

Bir ekonomik faaliyet neticesinde üretilen ürün ve sağlanan hizmetler dikkate alındığında, ilgili ekonomik faaliyetin; sera gazı emisyon azaltımı kriteri bağlamında olması gerekenden daha yüksek oranda sera gazı emisyonuna yol açması, iklim koşullarının insan, doğa veya varlıklar üzerindeki olumsuz etkilerinin artmasına yol açması, su kütleleri veya deniz sularının çevresel kalite standartlarına zarar vermesi, döngüsel ekonomiye zarar vermesi halinde çevresel hedeflere önemli ölçüde zarar verdiği kabul edilmektedir.

E. Teknik Tarama Kriterleri

Taslak Yönetmelik kapsamında; çevresel hedeflere önemli ölçüde katkıda bulunma veya çevresel hedeflere önemli zarar vermeme kriterleri için teknik tarama kriterleri belirlenmektedir. Teknik tarama kriterleri, bir ekonomik faaliyetin çevresel açıdan sürdürülebilir olup olmadığını belirlemeye yarayan ölçütlerdir. Bu kriterler, ekonomik faaliyetlerin kısa ve uzun vadeli etkileri dikkate alınarak, çevresel hedeflere en uygun potansiyel katkılar ve çevresel hedeflere zarar vermemek için gereken asgari gereklilikler belirlenerek oluşturulur.

Başkanlık, Taslak Yönetmelik'e uygun ekonomik faaliyetleri ve teknik tarama kriterlerini belirleme, geliştirme, güncelleme sürecini yürütür. Kriterlerde herhangi bir güncelleme olması halinde, güncel kriterler her yıl 31 Aralık tarihine kadar Başkanlığın resmi sitesinde yayımlanır.

F. Uyumluluk Oranının Hesaplanması ve Raporlama

Taksonomi kapsamında, uyumlu ekonomik faaliyetlere ilişkin raporlama yapacak işletmeler tarafından; uyumlu ekonomik faaliyetlerden elde edilen gelirlerin toplam ciroya oranı, bu faaliyetlere ilişkin işletme ve sermaye giderlerinin toplam işletme ve sermaye giderlerine oranı yıl bazında hesaplanarak bu veriler Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi (e-taksonomi) sistemine işlenir. Verilerin sisteme işlenmesiyle uyumluluk oranı otomatik belirlenir.

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (“TSRS”) kapsamında sürdürülebilirlik raporu hazırlamakla yükümlü kurumlar bu rapora ek olarak, bir önceki yılda yürüttükleri, Taslak Yönetmelik kapsamındaki ekonomik faaliyetlere ilişkin bilgileri e-taksonomi sistemine kaydetmekle yükümlüdür. Sürdürülebilirlik Raporu ile birlikte işletmelerin uyumluluk oranına ilişkin bilgiler de beyan edilir. TSRS kapsamında Sürdürülebilirlik Raporu hazırlamakla yükümlü olmayan kurum

ve kuruluşlar, bir önceki yılda yürüttükleri ekonomik faaliyetlerine dair bilgileri gönüllülük esasına göre e-taksonomi sistemine kaydedebilirler.

Taksonomi raporlarının doğrulanması ve geçerli kılınması, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akreditasyonları yapılan kuruluşlar tarafından yapılması zorunludur.

G. Geçiş Dönemi

Taslak Yönetmelik kapsamında uyumluluk raporlaması yapmakla yükümlü kurum ve kuruluşlar, 31 Aralık 2026 tarihine kadar gönüllülük esasına dayalı olarak her yıl Sürdürülebilirlik Raporlaması ile birlikte bir önceki yılda yürüttükleri uygun ekonomik faaliyetlerini beyan edebilirler. 1 Ocak 2027 tarihinden itibaren, söz konusu raporlamaların yapılmaması halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun ilgili hükümleri uyarınca idari para cezası uygulanır.



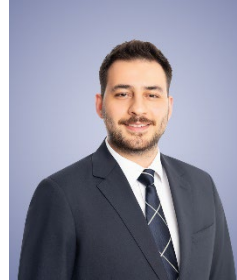
Elif Çopur Çelebi
Ortak

e.copur@lbfpartners.com



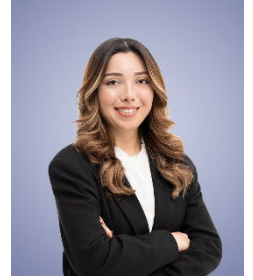
Burak Çelebi
Yönetici Avukat

b.celebi@lbfpartners.com



Ahmet Haykır
Avukat

a.haykir@lbfpartners.com



Göysu Mammadova
Avukat

g.mammadova@lbfpartners.com